

KARLSTADS KOMMUN

MILJÖFÖRVALTNINGEN
Tjänsteskrivelse 2012-03-05
Sofia Eriksson, 054-540 46 64
miljoforvaltningen@karlstad.se

Miljönämnden

Yttrande över ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till torvtäkt på Åstorpsmossen från Neova AB, Nyeds-Åstorp 1:26

Dnr MN-2010-1645 Dpl 534.11

Miljöförvaltningens förslag
Översända miljöförvaltningens skrivelse som yttrande till länsstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Neova AB ansöker om tillstånd enligt miljöbalken att öppna torvtäkt på fastigheten Nyeds-Åstorp 1:26. Tillstånd söks för en produktion av 2,7 miljoner m³ råtorv. Sedimentationsdammar kommer att anläggas för att hindra torvsubstans att följa med ut i recipienten. En bullerberäkning har utförts som visar att Naturvårdsverkets riktvärden för extern industribuller klaras.

Mossen är delvis påverkad av tidigare täktverksamhet. Det sökta området omfattar både redan påverkat område men även ett område som innehåller höga naturvärden och skyddsvärda områden för fågel. Området är utpekad som riksintresse för naturvård i Karlstads kommuns översiktsplan. I våtmarksinventeringen för Åstorpsmossen har den klassats med den högsta klassen som innehar mycket höga naturvärden.

Åstorpsmossen bör undantas från täkt. Om tillstånd ändå kommer att lämnas bör verksamhetsområdet i öster justeras så att större hänsyn tas till området som innehar högst naturvärden.

Beslutsunderlag

Miljöförvaltningens tjänsteskrivelse 2012-03-05
Teknik- och Fastighetsförvaltningens yttrande 2012-02-24
Komplettering av ansökan 2011-12-16
Ansökan om tillstånd april 2011

Ärende

Neova AB ansöker om tillstånd enligt miljöbalken att öppna en torvtäkt på Åstorpsmossen Nyeds-Åstorp 1:26. I första hand söks ett icke tidsbegränsat tillstånd och i andra hand för en tid på 30 år. Tillstånd söks för en produktion av 2,7 miljoner m³ råtorv med en årsproduktion av ca 90000 m³/år.

Verksamhetsområdet är 157 ha och brytområdet är 129 ha.

Verksamheten kommer att bedrivas från maj till september då produktion och uppsamling av frästorv kommer att ske. Arbetstider planeras till vardagar kl 06-22, men under säsong kan tider efter 22 samt helger bli aktuellt. Uttransporter kommer främst att ske dagtid under vinterhalvåret (oktober-april). Cirka 450 uttransporter beräknas ske årligen.

Täkten avvattnas norrut via Hökbäcken och Spångälven ut till Borssjön ca 5,5 km väster om utloppet och i söder via Kvarnbäcken och Skerbäcken ut till Norra Barsjön ca 5,5 km söder om Åstorpsmossen. Vid varje utlopp anläggs en sedimentationsdamm. Dammarnas syfte är att hindra torvsubstans att gå ut i bäckarna samt att syresätta vattnet innan utsläpp till recipient.

En bullerberäkning är gjord och visar att Naturvårdsverkets riktlinjer för industribuller kan innehållas.

Drivmedel kommer att förvaras i invallad tank och mindre kemikaliebehållare i separat miljöcontainer.

När täkten är klar för att avslutas förespråkar bolaget att efterbehandling till våtmark med högt biologiskt värde ska genomföras.

Miljöförvaltningens kommentarer

Bolagets ansökan med utredningar kring buller, kemikaliehantering, vattenbehandling, åtgärder vid damning och kontroll av verksamheten visar på att krav utifrån miljöskyddssynpunkt kan innehållas. Kommentarer riktas därför huvudsakligen in på verksamhetens påverkan på naturmiljön.

Miljömålet ”Myllrande våtmarker” ska verka för att bland annat värdefulla våtmarker ska bevaras för framtiden. Enligt våtmarksinventeringen är Åstorpsmossen klassad som Klass 1 dvs mycket högt naturvärde.

Åstorpsmossen ingår i Ölmans ravinsystem som i Karlstads kommuns översiktsplan (2006) är upptagen som riksintresse vilket även är fallet i förslaget till ny översiktsplan. Området tillsammans med Sånebymossen bildar ett stort sammanhängande våtmarksområde som är ovanligt inom kommunen.

En nationell strategi för myllrande våtmarker har tagits fram av Naturvårdsverket, Jordbruksverket, Skogsstyrelsen och Riksantikvarieämbetet. Här går att läsa att samtliga myrar som finns med i Myrskyddsplanen ska undantas från torvbrytning, liksom myrar med höga natur- eller kulturvärden.

Av den nationella strategin framgår även att det vid exploatering för torvproduktion bör det i första hand vara myrar som redan är kraftigt påverkade genom dikning eller ofullständigt utvunna täkter som ska komma ifråga.

Torvtäkt har tidigare bedrivits på delar av Åstorpsmossen. Naturvårdsinventeringen som finns med i ansökan visar på att de högsta naturvärdena återfinns utanför det tänkta verksamhetsområdet som har varit helt opåverkat av tidigare torvtäkt. Större delen av inventeringsområde 2 ingår i nu sökta täkt vilket innebär att områden med höga naturvärden kommer att påverkas.

Den fågelinventering som gjorts visar på 59 fågelarter varav tolv finns upptagna i fågeldirektivet som ett unionsintresse, däribland ljunpipare. Av dessa tolv arter är fyra rödlistade i Sverige nämligen bivräk, storspov, sånglärka och tornseglare.

Storspovens utbredning och förekomst på myrmark är väldigt sparsam söder om Sundsvall, vilket även inkluderar ljunpipare. Att det finns boplats för storspov på Åstorpsmossen gör mossen extra värdefull. Tittar man på de observationer som registrerats i Sveriges ornitologiska förenings artportal så kan konstateras att det inte rör sig om särskilt många stationära förekomster av storspov i Värmland.

I Artskyddsförordningen 4 § framgår att alla vilda fåglar inte avsiktligt får störas samt att djurens fortplantningsområden inte får skadas eller förstöras. Särskilt ska uppmärksammas arter som är rödlistade eller som är unionsintressanta.

I miljöbalken finns även bestämmelser om att tillstånd för torvtäkt inte får komma till stånd i en våtmark som utgör värdefull natur- eller kulturmiljö.

Fåglar kan tåla återkommande störning av tex maskiner förutsatt att de inte inkräktar på häckningsområdena. Hur långt ett skyddsområde/buffertzoon bör vara finns inga exakta studier på. I samband med vindkraftsetablering anges en skyddszon på 500 meter för vadare, men för vindkraft finns även risken för kollision vilket inte finns vid en torvtäkt.

Det sökta området inkräktar på det revir där boplats för storspov är återfunnet vilket innebär att ingen skyddszon finns över huvud taget. Storspov är en art som är ortstrogen vilket innebär att försvinner häckningsområdet så är det mycket svårt att få arten att återkomma, även om området restaureras.

I samband med en etablering av torvtäkt kommer även vägar att iordningsställas till området. Vägar innebär i regel att predatorer som tex räv enklare kommer in på området som då utgör ett hot mot fågelfaunan. Vägdragningen i ansökan finns med som två alternativ. Alternativ två innebär att vägen kommer närmare de skyddsvärda områdena med det rika fågellivet och är därför en klar nackdel jämfört med alternativ ett.

Med beaktande av att området utpekats som riksintresse för naturvård och har en hög klassning i våtmarksinventeringen (VMI) bör Åstorpsmossen undantas från täktverksamhet. Verksamhetsområdet omfattar delar som är opåverkade av tidigare täktverksamhet och hyser höga naturvärden. Fågelinventeringen visar på boplats för storspov i ett revir som sträcker sig inom det sökta verksamhetsområdet samt revir av ljunpipare.

Skulle ett beslut om täkt komma till stånd trots detta behöver områdets östra gräns justeras så att skyddszonen mot den del som hyser de högsta naturvärdena blir större. Förslagsvis så att inventeringsområde 2, tidigare ej brutet område, inte kommer att omfattas av täktverksamhet.

Helena Berg
Miljödirektör

Beslutet skickas till
Länsstyrelsen i Värmland